

Regeringskonference om overgangsforanstaltninger vedr. sammensætningen af Europa-Parlamentet

Revideret notat.

1. Resumé

Indførelse i traktaten af overgangsordning for den resterende del af Europa-Parlamentets valgperiode 2009-2014, som indebærer at antallet af medlemmer i Europa-Parlamentet forøges til 754 og dermed overstiger det i Lissabon-traktaten fastsatte loft på 750 medlemmer plus formanden.

2. Baggrund

Europa-Parlamentet består i henhold til Lissabon-traktaten af 750 medlemmer plus parlamentsformanden, medens tallet i henhold til Nice-traktaten er 736. Valget til Europa-Parlamentet i juni 2009 blev gennemført på grundlag af Nice-traktaten. Spanien og en række andre medlemslande fik dermed ikke den forøgelse af medlemmer i Europa-Parlamentet, som de ville have fået, hvis valget havde fundet sted på grundlag af Lissabon-traktatens bestemmelser.

For at tage højde for den situation var der på Det Europæiske Råd i december 2008 enighed om en erklæring om overgangsforanstaltninger vedrørende sammensætningen af Europa-Parlamentet, hvilket indebærer en midlertidig forøgelse af antallet af medlemmer til 754. Tallet skyldes en særordning for Tyskland, der ved valget i 2009 fik 3 pladser mere end landet har krav på i henhold til Lissabon-traktaten. De 12 lande, hvis antal af parlamentarikere forøges, fremgår af nedenstående skema:

Lande	Antal
PL, UK, NL, Portugal, Bulgarien, Slovenien, Malta og Letland	1
Østrig, Frankrig og Sverige	2
Spanien	4

Der blev forud for DER i december 2009 taget initiativ til at søge den nye fordeling af pladser i Europa-Parlamentet sat i kraft ved at iværksætte proceduren for indkaldelse af en regeringskonference i TEU artikel 48. Konkret skal regeringskonferencen tage stilling til en ændring af traktatens protokol nr. 36 om overgangsbestemmelser.

3. Hjemmelsgrundlag

TEU art. 48. Spanien stiller forslag om en regeringskonference efter TEU art. 48 om procedurer for revision af traktaten, hvorefter enhver medlemsstats regering, Europa-Parlamentet eller Kommissionen kan fremlægge Rådet forslag til revision af traktaterne. Det fremgår af artikel 48, at traktatændringer enten kan forberedes af et konvent eller, hvis ændringernes omfang vurderes ikke at berette hertil, af en regeringskonference, idet Europa-Parlamentet i sidstnævnte tilfælde skal godkende en sådan indkaldelse.

Jf. TEU art. 48 stk. 2 vil Folketinget på linje med de andre nationale parlamenter modtage meddelelse fra Rådet om forslaget.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Formålet med den foreslåede regeringskonference er hurtigst muligt at gennemføre de ændringer af Lissabon-traktaten, der er nødvendige for at indføre den midlertidige forøgelse af antallet af parlamentsmedlemmer til 754 og dermed overstige det i Lissabon-traktaten fastsatte loft på 750 medlemmer plus formanden. Konkret vil det ske ved en ændring til traktatens protokol nr. 36 om overgangsbestemmelser.

Af forslaget til ændring af protokol nr. 36, som Spanien har fremlagt for Rådet, fremgår følgende:

I de indledende bemærkninger minder man om erklæringen fra Det Europæiske Råds møde 11.-12. december 2008 og formandskabets konklusioner fra Det Europæiske Råds møde 18.-19. juni 2009 vedr. perspektivet om gennemførelse af overgangsbestemmelser for sammensætningen af Europa-Parlamentet. Det anføres, at hensigten hermed er at sikre, at de medlemslande, som ville kunne have valgt et højere antal MEP'ere såfremt Europa-Parlamentsvalget var fundet sted på grundlag af Lissabon-traktaten, reelt også kommer til at vælge disse. Der er derfor for den resterende del af valgperioden 2009-2014 brug for at indvælge yderligere 18 parlamentsmedlemmer. Dette indebærer en midlertidig overskridelse af traktatens loft på 751 parlamentsmedlemmer og en overskridelse af traktatens bestemmelse om, at ingen medlemsstat tildeles mere end 96 parlamentsmedlemmer (TEU art. 14 stk. 2).

Artikel 1, stk. 1 i ændringsprotokollen angiver fordelingen pr. land af de 18 yderligere parlamentsmedlemmer.

I artikel 1 stk. 2 angives metoden til udnævnelse af de pågældende 18 parlamentsmedlemmer, herunder 1) ved gennemførelsen af et ad hoc suppleringsvalg i det berørte medlemsland, 2) ved udnævnelse på baggrund af valgresultatet ved Europa-Parlamentsvalget 4.-7. juni 2009 eller 3) ved udpegelse af det nationale parlament i det pågældende medlemsland, eller ved udpegelse blandt selve det nationale parlaments medlemmer.

I artikel 2 angives, at ændringerne for at træde i kraft skal ratificeres af alle medlemsstaterne i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser. Ændringerne vil træde i kraft på det tidspunkt, hvor alle ratifikationsinstrumenter er deponeret – om muligt 1. december 2010.

Proceduren for indkaldelse af en regeringskonference kræver høring af Kommissionen og Europa-Parlamentet inden stillingtagen i DER. Der blev i december 2009 lagt op til, at der er tale om en regeringskonference med et begrænset emne, hvorfor det ikke er nødvendigt at indkalde et konvent, jf. TEU art. 48, stk. 3, 2. afsnit. Kommissionen og Europa-Parlamentet godkendte hhv. 28. april 2010 og 6. maj 2010 de foreslåede ændringer til traktaten. Europa-Parlamentet tiltrådte endvidere 6. maj, at spørgsmålet ikke

kræver indkaldelse af et Konvent. På den baggrund forventer formandskabet, at man vil afholde regeringskonferencen den 27. maj 2010. Forud herfor vil være en skriftlig procedure, der forventes igangsat den 19. maj 2010.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet godkendte den 6. maj 2010 de foreslåede ændringer til traktaten. Europa-Parlamentet tiltrådte endvidere den 6. maj, at spørgsmålet ikke kræver indkaldelse af et Konvent.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Forslaget har i sig selv ingen konsekvenser for dansk ret. Udkastet til traktatændringen vil skulle ratificeres af alle medlemslande.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Ikke relevant.

9. Høring

Sagen har ikke været i høring.

10. Regeringens foreløbige holdning

Det spanske forslag følger af erklæringen fra Det Europæiske Råds møde 11.-12. december 2008 og formandskabets konklusioner fra Det Europæiske Råds møde 18.-19. juni 2009 og skal ses som en rent teknisk tilpasning af traktaten. Regeringen agter at støtte forslaget.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget ventes på baggrund af erklæringen fra Det Europæiske Råds møde 11.-12. december 2008 og formandskabets konklusioner fra Det Europæiske Råds møde 18.-19. juni 2009 at modtage bred støtte i kredsen.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg modtog underretning om sagen ifm. statsministerens afrapportering 17. december 2008 fra mødet i Det Europæiske Råd 11.-12. december 2008 og statsministerens afrapportering 24. juni 2009 fra mødet i Det Europæiske Råd 18.-19. juni 2009. Derudover blev sagen forelagt udvalget ved skriftlig orientering den 8. december 2009.